

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
Internal Quality Assurance and School Effectiveness under
Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1

¹ปรีชา ทรัพย์ย่อย Preecha Subyoi

²สงวน อินทร์รักษ์ Sanguan Inrak

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: preech.tom@gmail.com

Received November 15, 2024; Revised January 15, 2025; Accepted: January 22, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษา จำนวน 92 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 2. ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 5. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 6. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 2. ด้านคุณภาพของผู้เรียน และ 3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน; ประสิทธิภาพของสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา; ประถมศึกษา; นครปฐม

Abstract

This research has objects 1) to study the quality assurance of internal educational under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 2) to study the school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 and 3) to study the relationship between the quality assurance of internal educational and school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 . The samples were 92 schools. The instrument employed for data collection was a opinionnaire about the quality assurance of internal educational based on bureau of educational testing office of the basic education commission and the school effectiveness. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, standard deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The findings of this study were as follows, 1) The internal quality assurance under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1, as whole and an individual, were at the highest level. The arithmetic mean ranking from the highest to lowest were as follows; 1 . self-assessment report 2. follow up on operations to develop educational institutions to have quality according to educational standards 3. implementation of the educational development plan of the educational institution 4 to create an educational development plan that focuses on quality according to educational standards 5 . evaluate and inspect the quality of education within educational institutions and 6. set educational standards for educational institutions. 2) The school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 , as whole and an individual, were at the highest level. The arithmetic mean ranking from the highest to lowest were as follows; 1. administration process and management 2. student quality and 3. child centered learning process. And 3) The relationship between the quality assurance of internal educational and school effectiveness under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at .01 level of statistical significance.

Keywords: Internal Quality Assurance; School Effectiveness; Primary Education; Primary Educational Service Area Office; Nakhonpathom

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้กระบวนการทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งอาศัยหลักการ วิธีการบริหาร และการจัดการคุณภาพ (Quality Management) ที่เป็นส่วนในการสร้างความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องซึ่งทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและในมาตรา 48 ได้บัญญัติไว้ว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินภายนอก (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2562) การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการไม่คุ้มค่าของผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง จึงทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ส่งผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง (เจตนา เมืองมูล, 2564)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการประเมินและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา ตามกฎกระทรวงนี้ ข้อ 3 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นเหมือนแผนที่ในการเดินทางพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ปิยานันท์ บุญธิมา, 2561) เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา

ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทุกสถานศึกษาพึงตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ หรือจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่อย่างไร ซึ่งในการพิจารณาประสิทธิผลของสถานศึกษานั้น มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีบรรยากาศของความคาดหวังที่สูง พุ่มเทเวลาในการทำงาน มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง (Fred C. Lunenburg and Allen C. Ornstein, 2008) โดยสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลนั้น มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองชุมชน และสังคม จะส่งผลให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและนักเรียน รวมทั้งชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของความมีชื่อเสียง แต่ในปัจจุบันพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีแนวโน้มลดลงในเรื่องปัญหาด้านบุคลากรของสถานศึกษาในระดับผู้บริหารให้ความสำคัญกับสถานศึกษาของตนเองน้อยลง ใช้เวลานอกสถานศึกษามากกว่าอยู่ในสถานศึกษา ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในงานด้านการบริหารและงานวิชาการ ขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน พร้อมทั้งไม่มีภาวะผู้นำทางการบริหาร ผู้บริหารมีความขัดแย้งในสถานศึกษา ไม่มีความสามารถในการตัดสินใจและไม่มีหลักในการบริหารงาน ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการนิเทศติดตาม (สันติ บุญภิรมย์, 2552)

ส่วนด้านการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งต่อองค์คณะบุคคลซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารจัดการศึกษาซึ่งเป็นกลไกนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพยังพบว่าโรงเรียนมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจึงเป็นปัจจัยที่สะท้อนให้เห็นการจัดการศึกษาไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงต้องนำจุดที่ควรพัฒนากลับมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ทั้งต้องทบทวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สะท้อนจุดเด่นตามบริบทของสถานศึกษาตนเองในการกำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละปีจะต้องมีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือในการบริหารและแผนนั้นจะต้องเป็นแผนที่ดีมีคุณภาพ จึงทำให้การนำแผนไปสู่การปฏิบัติประสบผลสำเร็จเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นิเทศ ดำเนินการตามแผนการจัดการศึกษาที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งสถานศึกษานำผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานให้มีคุณภาพบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด รวมทั้งการจัดรายงานผลการประเมินตนเองที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามรูปแบบที่กำหนดประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งเป็นความสามารถของแต่ละสถานศึกษาในการบรรลุในสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 161/4 ถนนเพชรเกษม ตำบลพระประโทน อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม อยู่ในบริเวณของวัดพระประโทน

เจตีย์ ดุแล รับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตอำเภอเมืองนครปฐม กำแพงแสน และดอนตูม รวมจำนวน 121 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาล 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 102 แห่ง และโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาล 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 19 แห่ง เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1, 2564)

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ทำต่อเนื่องด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมที่ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยยึดระบบคุณภาพซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความมั่นใจให้กับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรเกี่ยวข้อง โดยสถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องตระหนักว่าการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพย่อมส่งผลถึงผู้เรียน และผลการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศจะบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพื่อนำผลวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง คุณภาพ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ซึ่งมีประชากรเป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 จำนวน 121 แห่ง ไม่รวมสถานศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบไปด้วย สถานศึกษาในอำเภอเมืองนครปฐม จำนวน 48 แห่ง อำเภอกำแพงแสน จำนวน 51 แห่ง และอำเภอดอนตูม จำนวน 22 แห่ง มีกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 92 แห่ง โดยการประมาณการขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ ได้สถานศึกษาในอำเภอเมืองนครปฐม จำนวน 36 แห่ง อำเภอกำแพงแสน จำนวน 39 แห่ง และอำเภอดอนตูม จำนวน 17 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 184 คน

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามแนวทางของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561

แบบสอบถามตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นตัวเลือกตอบตามที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forces choice)

ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนัก 5 ระดับ (R. Likert, 1992)

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเครื่องมือ ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา และพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และนิยามตัวแปรของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร วารณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยนำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามตัวแปรของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 15 แห่ง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครู จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.958

5. นำเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อทำวิจัยไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือที่คณะศึกษาศาสตร์ออกให้ ส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ สำหรับสถานศึกษาที่ไม่สามารถส่งแบบสอบถามด้วยตนเองได้ ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยวิธีการลงทะเบียน พร้อมทั้งแบบซองเปล่าและติดดวงตราไปรษณียากร เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนแก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการจัดระเบียบข้อมูลและนำข้อมูลไปคำนวณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งนี้มีการใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน ใช้ความถี่ (f) และร้อยละ (%) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยใช้มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล แล้วเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) และ 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 3 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ได้ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวม

(n = 92)

ด้าน	การประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	ค่ามัชฌิม เลขคณิต ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	กำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา (X_1)	4.55	0.38	มากที่สุด
2	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.71	0.33	

	ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)			มากที่สุด
3	ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (X_3)	4.73	0.44	มากที่สุด
4	ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (X_4)	4.60	0.35	มากที่สุด
5	ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5)	4.76	0.35	มากที่สุด
6	จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6)	4.77	0.36	มากที่สุด
รวม (X_{tot})		4.69	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 2) ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 6) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม

(n = 92)

ด้าน	ประสิทธิภาพของสถานศึกษา	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ
1	คุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	4.54	0.37	มากที่สุด
2	กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	4.65	0.49	มากที่สุด
3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	4.50	0.50	มากที่สุด
รวม (Y_{tot})		4.56	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจาก มากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 2) ด้านคุณภาพของผู้เรียน และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิภาพของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ได้ผลการวิเคราะห์ แสดงดังตาราง

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1

(n = 92)

ประสิทธิภาพของสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	1. คุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	2. กระบวนการบริหาร และการจัดการ (Y_2)	3. กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	ภาพรวม (Y_{tot})
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (X_1)	.433**	.243**	.458**	.444**
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่ง คุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา (X_2)	.202**	.558**	.376**	.468**
3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา (X_3)	.295**	.513**	.235**	.418**
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา (X_4)	.689**	.816**	.576**	.824**
5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนา สถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (X_5)	.566**	.624**	.277**	.571**
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (X_6)	.331**	.434**	.369**	.463**
ภาพรวม (X_{tot})	.623**	.764**	.494**	.744**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาของทุกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในปัจจุบัน ยังคงให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งมีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี จึงทำให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อีกทั้งความตื่นตัวต่อการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ต้องให้หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินและตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาเหล่านั้น ให้กับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก จึงส่งผลให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงสอดคล้องกับงานวิจัยของสุตาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์ ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สุตาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์, 2565) เช่นเดียวกับ ลดาวัลย์ ตั้งมั่น ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ลดาวัลย์ ตั้งมั่น, 2561)

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้อง

กับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีการบริหารโรงเรียนที่เป็นระบบตามนโยบายในการ ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งทั้งระบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ และมีการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่งผลให้สามารถ ควบคุมคุณภาพของประสิทธิภาพ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า ผลที่เกิดขึ้นของการ ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อันเป็นผลที่เกิดต่อผู้เรียน ต่อโรงเรียน ซึ่งผลการดำเนินงานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างที่ดี (สำนักทดสอบทาง การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัย ของขวัญพิชชา มีแก้ว ได้วิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลข คณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา (ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562) อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชชา คุ่มเงิน ได้วิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิง พุทธของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่า มัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านความทุ่มเทเวลาในการทำงาน 2) ด้านพันธกิจของ โรงเรียนมีความชัดเจน 3) ด้านความคาดหวังที่สูง 4) ด้านภาวะผู้นำด้านวิชาการ 5) ด้านการ ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) ด้านความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง และ 7) ด้าน สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและความปลอดภัย (ณัชชา คุ่มเงิน, 2564)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพ ภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มี ความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เพราะการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาไม่สามารถแยก ออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาที่จะต้อง สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับครู บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกัน นั่นคือ

ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนที่จะต้องมียุทธศาสตร์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดและแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ อีกทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาวะทางกายและจิตสังคม ตลอดจนมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจอย่างชัดเจน มีระบบการบริหารที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาการดำเนินงานวิชาการ เน้นคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตรทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของมาหะมะบาคอรี มาซอ ได้วิจัยเรื่อง “การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มาหะมะบาคอรี มาซอ, 2564) เช่นเดียวกับมยุรี วรรณวรรณ ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม” ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (มยุรี วรรณวรรณ, 2563)

องค์ความรู้ใหม่

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการสูงสุด นอกจากนี้ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม ยังมีความสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสูงสุด เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ แสดงให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างสิ้นเชิง เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีที่ทำให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาโดยการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับครู บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของสถานศึกษา คือ คุณภาพผู้เรียนที่วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยพิจารณาจากความสามารถในการอ่าน การเขียนการสื่อสาร และการคิด

คำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดและแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ อีกทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาวะทางกายและจิตสังคม ตลอดจนมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี โดยผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจอย่างชัดเจน มีระบบการบริหารที่มีคุณภาพ เน้นพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตรทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยสนับสนุนการจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทสรุป

การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 2) ด้านติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 5) ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 6) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 2) ด้านคุณภาพของผู้เรียน และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเป็นทิศทางในการพัฒนาสถานศึกษา อีกทั้งควรให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทำความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดร่วมกันให้ชัดเจน

2. ผู้บริหารควรกำกับ นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ครูใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้มีสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้น วัดผลและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำผลมาวางแผนเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาผู้เรียนต่อไป นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับซึ่งกันและกัน เพื่อนำไปใช้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การศึกษาเรื่อง “การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2”
2. การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมและพัฒนากการประกันคุณภาพภายในและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เจตนา เมืองมูล. (2564). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. สืบค้นข้อมูลเมื่อ 20 มกราคม 2564 จาก https://www.kkzone1.go.th/administrator-control/data/003/20-03-2018-15-45-27_838365262.pdf
- ณัชชา คุ่มเงิน. (2564). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยานันท์ บุญธิมา. (2561). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโก้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น. *รายงานผลการวิจัย*. ลำพูน: โรงเรียนวัดห้วยม้าโก้ง.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562. (2562, 26 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 57 ก, หน้า 49–51.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยม วัดหนองแขม. *สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาหะมะบาคอรี มาขอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ลดาวลย์ ตั้งมัน. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สุดาภรณ์ หงษ์เวียงจันทร์. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตตลิ่งชัน สังกัดกรุงเทพมหานคร. *สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปี
งบประมาณ 2564 (เอกสารกลุ่มนโยบายและแผน ลำดับที่ 1/2564). นครปฐม: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอก*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด
เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.

Likert, Rensis. (1992). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.

Lunenburg, Fred C. and Ornstein, Allen C. (2008). *Educational Administration: concepts & Practices*. (5th ed). America: Newgen – Austin Inc.

